

І. О. Артеменко,

Запорізький національний університет, м. Запоріжжя

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЯВИЩ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ США

У статті розглядається характер взаємозв'язку та ступінь кореляції між поняттями «мова» і «суспільство», «мова» і «культура» та визначається сутність мови як соціокультурного коду нації на матеріалі засобів вербальної репрезентації діяльності студентських гендерних спільнот в англійській мові США.

Ключові слова: мова, суспільство, суспільна природа мови, культура, нація, картина світу, національний характер, вербальна репрезентація.

В статье рассматривается характер взаимосвязи и степень корреляции между понятиями «язык» и «общество», «язык» и «культура» и определяется суть языка как социокультурного кода нации на материале средств вербальной репрезентации деятельности студенческих гендерных сообществ в английском языке США.

Ключевые слова: язык, общество, общественная природа языка, культура, нация, картина мира, национальный характер, вербальная репрезентация.

The article deals with the problem of interrelation between the notions 'language' and 'society', 'language' and 'culture' and shows the essence of language as a social and cultural code of a nation illustrating the ways of the verbal representation of the activity of the student gender societies in the English language of the USA.

Key words: language, society, social nature of language, culture, nation, world view, national character, verbal representation.

Дослідження проблеми взаємозв'язку та співвідношення понять «мова» і «культура», «мова» і «суспільство» цікавить дослідників багатьох сфер науки, тому воно посідає одне із провідних місць у лінгвістичній думці сьогодення. Так, наприклад, це питання становить вагомий інтерес для галузей лінгвістики, філософії, теорії та історії культурології, лінгвокультурології, соціолінгвістики, міжкультурної комунікації тощо.

Перші спроби дослідження даної проблеми було здійснено такими вченими, як Й. Гердер, В. Гумбольдт, Я. Грім, В. Грім, Е. Сепір, Б. Уорф, Д. Ліхачов, Ю. Лотман, О. Потебня, Ф. І. Булаєв, О. М. Афанасьєв та ін. [див., напр., 3; 5; 8; 11; 13; 15].

Однак, і на сьогоднішній день це питання залишається не менш актуальним, саме тому велика кількість сучасних науковців продовжують працювати у галузі даної проблематики. Так, наприклад, І. Голубовська здійснила вагомий внесок у вивчення особливостей мовних картин світу [див., напр.: 4]. Дослідженням проблеми взаємодії мов у процесі міжкультурної комунікації займаються В. Кабакчі, О. Белоглазова, С. Тер-Мінасова та ін. [6; 14]. Окрім цього, чисельні праці В. Кабакчі присвячені вивченню культурно-обумовленої лексики, котру дослідник іменує «культуронімами» [див., напр.: 6]. Дослідження характеру співвідношення мови і культури знаходять відбиток у працях В. Лейчика, В. Манакіна, І. Голубовської, В. Маслової та ін. [4; 7; 9; 10]. У галузі соціолінгвістики поміж сучасних мовознавців працюють Л. Антошкіна, М. Вахтін, С. Головка та ін., у працях яких відбито дослідження проблеми взаємозв'язку мови і суспільства та характеру впливу суспільних явищ на національні мови [1; 2].

Проте, незважаючи на велику кількість досліджень, присвячених проблемам соціолінгвістики та лінгвокультурології, деякі проблеми залишаються відкритими та не менш актуальними і на сьогоднішній день. Так, наприклад, поза увагою науковців залишаються деякі групи лексичних одиниць, пов'язаних із тими чи іншими соціокультурними явищами та процесами, що відбуваються в окремих лінгвокультурних спільнотах.

Метою даної статті є визначити характер взаємозв'язку та ступінь кореляції між поняттями «мова» і «суспільство», «мова» і «культура» на матеріалі засобів вербального втілення аспектів й елементів діяльності студентських гендерних спільнот Північної Америки в англійській мові США.

На сьогоднішній день у науці не існує єдиної думки щодо характеру співвідношення та взаємозалежності понять «мова» і «культура». В першу чергу, це пов'язано з наявністю вагомих розбіжностей у тлумаченнях поняття «культура» в науковій думці сьогодення. Так, деякі вчені розуміють культуру як цінності духовного життя, інші – зводять дане поняття лише до явищ літератури, мистецтва, театру, кінематографії тощо. Окрім цього, існують спроби трактувати культуру як певну ідеологію, що покликана бути тлом для господарювання, або як якісну характеристику людської поведінки [4, с. 33–34].

Мова і культура, безперечно, перебувають у постійній взаємодії та взаємозалежності, проте, водночас, вони залишаються автономними системами. Загальновідомо, що мова є частиною духовної культури, має, як і культура, символічну природу і, водночас, є засобом вираження змісту культури, універсальною формою концептуалізації світу, інструментом пізнання, збереження й передачі культурної інформації. При цьому, їх зв'язок є двобічним: мова не лише відображає культуру, а й формує її [16, с. 77–78].

Відповідно до даної точки зору, мову можна вважати як дзеркалом культури, так і її знаряддям. Мова здатна відбивати не лише фрагмент реальної дійсності певної етнічної спільноти, а й спосіб життя її представників, їх світобачення, національний характер, систему цінностей, менталітет, їх суспільну самосвідомість. Так само, можна вважати, що культуру народу неможливо комплексно вивчати без дослідження мови, якою говорить її народ [12, с. 279–284]. Отже, мова не існує поза культурою, як і культура не існує поза мовою: їх взаємовплив та взаємозв'язок є комплексним й багатоаспектним.

В свою чергу, багатство мовних форм дає можливість простежити характер способу мислення представників певної культури та особливості їх менталітету. Характерні риси та особливості національних культур, традиції народів, їх звичаї та ритуали, менталітет та національні характери знаходять відбиток у мовних, концептуальних, ціннісних картинах світу, які створює та в яких живе людина. Будучи засобом вербального втілення уявлень про світ, мовна картина світу серед інших існуючих картин світу відіграє ключову роль, здійснюючи вагомий вплив на мислення носіїв певної мови, представників того чи іншого соціуму або національно-культурної спільноти [9, с. 63–65].

Вивчення природи мови посідає одне із провідних місць у лінгвістичних дослідженнях сьогодення та попередніх років. Насамперед, воно полягає у з'ясуванні характеру походження мови як явища біологічного, психічного чи соціального. Спостерігаючи багатолітню історію лінгвістичної думки, можна простежити, що погляди вчених на дану проблему відрізняються в залежності від загальних тенденцій розвитку науки у певний період. Так, наприклад, А. Шлейхер,

М. Мюллер та ін. у свій час розглядали мову як явище біологічне [за: 1, с. 181]. У більш пізніх лінгвістичних дослідженнях мова трактується як явище психічне. До цієї думки схилились такі вчені, як Г. Штейнталь, В. Гумбольдт, О. Потєбня та ін. [див., напр.: 5; 11].

Однак, у сучасному мовознавстві домінуючою є теорія про суспільну природу мови, що спирається на ретельний аналіз фактів розвитку і застосування мови. На сьогоднішній день відомо, що мова не закладається у біологічній сутності людини, вона не успадковується, а набувається в процесі соціальної адаптації людини. Розуміння мови як суспільного явища бере початок з середини XIX століття. Втім, не можна заперечувати її наявності біологічного та психічного аспектів в процесі оволодіння мовою, адже, на відміну від інших істот тваринного походження, лише людина, за словами сучасного науковця М. П. Кочергана, має мовний ген [за: 1, с. 181–182].

Що стосується психічного аспекту, то він полягає у відображенні в індивідуальному мовленні характеру мовця, а в національній мові – психічного складу нації в цілому, що простежується в національній специфіці лексико-семантичних асоціацій [1, с. 181–182].

Наявність у культурній сфері життя тієї чи іншої нації окремих явищ та понять, що притаманні лише їй і, таким чином, вирізняють її серед інших національно-культурних світових спільнот, а також суспільні процеси, що безперервно відбуваються у ході історичного розвитку нації, в значній мірі впливають на словниковий склад мови народу-носія. Це пов'язано з тим, що існування таких явищ і понять у свідомості індивідів – членів конкретного суспільства потребує вербального втілення, що здійснюється засобами національної мови.

Увагу привертають деякі групи лексичних одиниць, що стосуються певних соціокультурних явищ, характерних для окремих лінгвокультурних спільнот. Одну із таких груп становлять лексичні одиниці, що пов'язані із діяльністю студентських гендерних товариств у Північній Америці та котрі, безумовно, здійснюють відчутний вплив на словниковий склад англійської мови США.

У межах даного дослідження доречно говорити про роботу саме цих суспільних організацій тому, що її результатом є виникнення і наявність в англійській мові Сполучених Штатів специфічних вербальних номінацій на позначення елементів діяльності даних товариств, що особливо чітко та яскраво виділяються на загальному тлі американського варіанту англійської мови, виступаючи при цьому у якості лексичних одиниць з соціокультурним компонентом. Тож у контексті проблематики взаємозв'язку мови і культури, мови і суспільства та визначення сутності мови як соціокультурного коду нації дана категорія лексичних одиниць становить особливий інтерес.

Однією з найбільш чисельних тематичних груп лексичних одиниць даної категорії постають терміни на позначення елементів й аспектів життя, діяльності та внутрішнього устрою студентських гендерних організацій.

Перш за все, слід зауважити, що у Сполучених Штатах Америки серед студентських спільнот розрізняють чоловічі й жіночі організації, тому у нашому дослідженні ми й оперемо терміном «студентські гендерні спільноти». В англійській мові США існування цих двох груп суспільних організацій студентів закарбувалось під назвами *'fraternities'* та *'sororities'*. Відомо, що дані терміни походять від латинських слів *frater* (укр. *брат*) та *soror* (укр. *сестра*), тому англомовні лексеми *'fraternities'* та *'sororities'* можна відповідно іменувати «братерствами» та «сестерствами» в українській мові. Очевидно, що в даному випадку вербалізація названих понять відбувається на основі запозичення термінів із латинської мови, а також на основі метафоризації.

Окрім цього, відомо, що термін *'fraternity'* у розмовній мові часто скорочується до *'frat'*, однак, слід звернути увагу на те, що застосування даного скорочення у деяких контекстах може набувати зневажливого відтінку [19].

Що стосується членів студентських гендерних спільнот, то в академічному просторі вищих навчальних закладів Сполучених Штатів вони відомі як англ. *fratdaddies* (укр. «*брати*»), що стосується членів чоловічих студентських організацій, та англ. *sorostitutes* (укр. «*сестри*»), що стосується членів жіночих студентських товариств. Однак, існують й інші варіанти їх найменування. Так, наприклад, синонімічними по відношенню до назви *fratdaddies* є терміни англ. *brothers* та *fraters*, а по відношенню до найменування *sorostitutes* – *sisters* та *sorors* [17].

Дослідження діяльності північноамериканських студентських «братерств» та «сестерств» дозволило виявити таку їх особливість, як застосування у назвах даних організацій літер грецького алфавіту (наприклад, *TAA* (*Tau Alpha Alpha*) – *Тай Альфа Альфа*, *PBPhi* (*Pi Beta Phi*) – *Пі Бета Фі*, *Gamma Phi Beta*) – *Гамма Фі Бета* та ін.). У зв'язку з цим, окрім назви англ. *'fraternities and sororities'* (укр. «*братерства та сестерства*») можна також зустріти їх альтернативне найменування – англ. *'Greek letter organizations'* (укр. «*Організації грецьких літер*») [20]. Відомо, що в наш час поняття *'Greek letter organizations'* стало виразом, синонімічним північноамериканським *'fraternities and sororities'*.

Внаслідок даної особливості, серед термінів, що позначають елементи діяльності студентських гендерних спільнот у США, знаходимо й такі, як, наприклад, англ. *'Greek society'* (укр. «*грецька спільнота*»), англ. *'Greek system'* (укр. «*грецька система*»), англ. *'Greek life'* (укр. «*грецьке життя*») [18]. Вони слугують у якості позначення життя й діяльності у загальному сенсі гендерних товариств у Сполучених Штатах Америки як специфічної студентської субкультури, що виникла в американському суспільстві. Подібно до даних найменувань, члени «організацій грецьких літер» іменуються як англ. *'Greeks'* (укр. «*греки*»), а місце, де зосереджуються індивідуальні «братерства» та «сестерства» – відповідно як англ. *'Greek house'* (укр. «*грецький дім*») або як англ. *'Greek Castle'* (укр. «*грецька фортеця*») [19].

На зразок вищеназваних понять вербалізовано ще декілька явищ, що стосуються «грецького життя». Так, один тиждень на рік, коли члени різних «грецьких» співтовариств збираються разом та влаштовують спільну урочисту зустріч з метою обговорення участі у суспільно-важливих програмах, заходах з благодійності або ж просто заради змагань та розваг, отримав назву англ. *'Greek Week'* (укр. «*грецький тиждень*») [21].

Також відомо, що переважна більшість «братерств» та «сестерств» у Північній Америці (за деякими даними, це стосується близько 450 спільнот) публікують так зване щорічне видання під назвою англ. *'Greek Yearbook'* (укр. «*грецький щорічник*»), у якому висвітлюються всі відомості про найважливіші події конкретних суспільств, про особливості процедур вступу до товариств та аспекти їх діяльності [20].

Вербальне втілення виразів даного типу в англійській мові США відбувається на основі застосування метафори. Проте, зазначимо, що серед понять, які стосуються «грецького життя» й вербалізуються в англійській мові Сполучених Штатів у поєднанні з лексемою *'Greek'* існують й інші.

Не менш чисельною є група термінів, що стосуються процедури вступу до американських гендерних товариств студентів, зокрема, тих, що пов'язані з процедурою набору новачків.

Відомо, що процедура набору триває раз на рік протягом тижня, який отримав назву англ. *'rush week'* (укр. «*тиждень нік*»), при чому сама процедура носить назву англ. *'rush'* (укр. «*гонитва*», «*змагання*») у зв'язку з тим, що велика кількість

бажаючих прагне вступити до конкретних організацій [18]. Після того, як організація здійснила відбір та запросила новачків у свої лави, вона встановлює для них так званий «випробувальний термін» – англ. *'pledgeship'*, при чому новачків протягом цього періоду називають «заручниками» – англ. *'pledges'* [19]. Деякі спільноти, однак, замінили термін *'pledges'* більш нейтральними поняттями англ. *'zobes'* та *'new members'* [17] (укр. «новачки») у зв'язку з тим, що поняття «заручник» – *'pledge'* та «випробувальний термін» – *'pledgeship'* часто тлумачать негативно, а деякі спільноти навіть взагалі відмовились від цієї процедури [21].

Однак, існують й інші, більш серйозні, негативні аспекти діяльності студентських гендерних товариств у Північній Америці. Таким аспектом, зокрема, є проблема існування ритуальних принижень, на кшталт українського поняття «ді-дівщина», котра, як відомо, існує у колах американських «організацій грецьких літер» та іменується терміном *'hazing'* в англійській мові США і трактується як злочин у 44 штатах. Незважаючи на те, що дане явище є характерним і для спортивних команд коледжів та університетів, і для військових організацій та груп строювої підготовки, у Сполучених Штатах поняття *'hazing'* зазвичай асоціюється саме з «організаціями грецьких літер». Крім того, воно наводиться у якості одного із основних негативних чинників існування в Америці студентських гендерних товариств та являє собою одну із найбільших загроз для існування самих організацій у межах правового поля [18].

Відомо також, що останній день «боротьби» за право вступу до студентської гендерної спільноти в англійській мові США отримав назву англ. *'Bid Day'*, а випробувальний термін (тривалістю приблизно в один тиждень) для новачка, котрий дав обітницю вступити до «братерства» (або «сестерства»), що передбачає виконання важких, зазвичай безглузких та принизливих доручень, відомий під назвою англ. *'hellweek'*, тобто укр. «пекельний тиждень» [20].

Як бачимо, мовне втілення вищезазначених понять відбувається шляхом метонімізації, окрім останнього, – *'hellweek'* – де спостерігаємо застосування метафори.

У межах даного дослідження вагомий інтерес становить також група одиниць на позначення аспектів приватного життя, розваг та відпочинку членів студентських гендерних товариств. Серед них існує таке поняття, як англ. *'bar belle'*, що позначає дівчину – члена жіночої студентської спільноти, котра славиться серед «сестер» як щонічна завсідниця барів [19], і втілюється у мову шляхом застосування метафори.

Термін англ. *'bronzing'* позначає процес відпочинку на березі водоймища чи біля басейну з метою отримання природної засмаги та одночасного вживання алкогольних напоїв. Говорячи про алкогольні напої, зазначимо, що пиво серед «братів» та «сестер» іменується як англ. *'frat water'* [21]. У двох останніх прикладах спостерігаємо застосування метонімізації.

Таким чином, поняття «мова» і «суспільство» та «мова» і «культура» перебувають у беззаперечному та нерозривному зв'язку, адже мова, будучи знаряддям культури та виконуючи у суспільстві низку життєво-важливих функцій, виступає засобом втілення та відображення національного характеру та національного менталітету конкретної нації, виступаючи при цьому у якості її соціокультурного коду. Досить яскраво ілюструє цю характеристику мови наявність у соціокультурному просторі Північної Америки такого явища, як студентські гендерні співтовариства з великою кількістю понять, що стосуються їх діяльності і потребують вербального втілення в англійській мові США.

Здійснивши відбір лексичних одиниць даної категорії та проаналізувавши ті, що входять до складу найбільш чисельних тематичних груп, можна зробити висновок, що найбільш поширеними засобами вербального втілення явищ і понять, що стосуються елементів й аспектів діяльності північноамериканських гендерних спільнот, є метафоризація та метонімізація.

Найчисельнішими тематичними групами лексичних одиниць, що позначають елементи й аспекти діяльності студентських гендерних організацій, виявились ті, що стосуються життя, діяльності та внутрішньої організації «братерств» та «сестерств», процедури вступу до спільнот та специфіки відбору новачків, приватного життя та сфери розваг членів названих спільнот тощо.

Серед тематичних груп лексичних одиниць даної категорії, що становлять перспективу подальших досліджень, можна виділити наступні: наприклад, ті, що стосуються функціонування гендерних об'єднань студентів латиноамериканського та афроамериканського походження, організацій, що контролюють діяльність студентських гендерних спільнот, суспільної та благодійної сфери діяльності «братерств» та «сестерств» та ін.

Література:

1. Антошкіна Л. Соціолінгвістика : навчальний посібник / Л. Антошкіна, Г. Красовська, П. Сигеда, О. Сухомлинов. – Донецьк : ТОВ «Юго-Восток Лтд», 2007. – 360 с.
2. Вахтин Н. Б. Соціолінгвістика і соціологія мови : навч. посібник / Н. Б. Вахтин, Е. В. Головкин. – СПб : ІЦ «Гуманитарная академия»; Изд-во Европейского университета в Санкт-Петербурге, 2004. – 336 с.
3. Гердер И. Г. Идеи к философии истории (Просвещение : культурология как наука) / Иоганн Готфрид Гердер. – М. : Наука, 1977. – 703 с.
4. Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу : [монографія] / Ірина Олександрівна Голубовська. – К. : Логос, 2004. – 283 с.
5. Гумбольдт В. О различии строения человеческих языков и его влияния на духовное развитие человечества / В. Гумбольдт // Избр. труды по языкознанию / В. Гумбольдт. – М. : Прогресс, 1984. – С. 37–296.
6. Кабакчи В. В. Введение в интерлингвокультурологию : учеб. пособие / В. В. Кабакчи, Е. В. Белоглазова. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2012. – 252 с.
7. Лейчик В. М. Отношения между культурой и языком : общие функции / В. Лейчик. – Вестник МГУ. Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2003. – Сер. 19. – № 2. – С. 17–30.
8. Лотман Ю. М. Избранные статьи в 3-х томах. Статьи по семиотике и типологии культуры / Ю. М. Лотман. – Таллин : Александра, 1992. – Т. 1. – 479 с.
9. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. / Володимир Миколайович Манакін. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 288 с. – (Серія «Альма-матер»).
10. Маслова В. А. Лингвокультурология / Валентина Авраамовна Маслова. – М. : Издательский центр «Академия», 2001. – 208 с.
11. Потебня А. А. Мысль и язык / Александр Афанасьевич Потебня // Слово и миф : Сборник научных трудов / [под ред. А. Л. Топоркова]. – М. : Правда, 1989. – С. 17–200.
12. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : напрями та проблеми : підручник / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2008. – 712 с.
13. Сепир Э. Избранные труды по языкознанию и культурологии / Эдвард Сепир. – М. : Прогресс, 2001. – 654 с.
14. Тер-Минасова С. Г. Война и мир языков и культур : вопросы теории и практики / С. Г. Тер-Минасова. – М. : Астрель : Хранитель, 2007. – 286 с.

15. Уорф Б. Л. Отношение норм поведения и мышления к языку / Бенджамин Ли Уорф // Новое в зарубежной лингвистике. – М. : Изд-во иностранной литературы, 1960. – Вып. 1. – С. 135–168.
16. Шухардт Г. Избранные статьи по языкознанию / Гуго Шухардт. – М. : Эдиториал УРСС, 2010. – 295 с.
17. College Vocab : Greek Life [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.seventeen.com/college/freshman-15/greek-life-vocabulary>
18. Fraternity and Sorority Definitions : Greek Dictionary (University of Nevada, Las Vegas) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unlv.edu/getinvolved/greek-definitions>
19. General Greek Life Vocabulary (Truman State University) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://greeklife.truman.edu/greekvocabulary.asp>
20. Greek Glossary : Greek Life (Texas Woman's University) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.twu.edu/greek-life/greek-glossary.asp>
21. Greek Terminology : Fraternity and Sorority Affairs (University of Kentucky) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://fraternitiesororityaffairs82160.orgsync.com/Terminology>

УДК 811.111'42

І. В. Асмукович,

Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир

ВЕРБАЛЬНА ОБ'ЄКТИВАЦІЯ КОНЦЕПТУ FLIGHT/АВІАПЕРЕЛІТ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНИХ РЕКЛАМНИХ СЛОГАНІВ АВІАКОМПАНІЙ)

Стаття присвячена комплексному вивченню англomовних текстів рекламних авіаційних слоганів шляхом аналізу їх змістових, комунікативно-прагматичних та семантико-когнітивних особливостей. На підставі когнітивно-дискурсивного підходу з'ясована специфіка актуалізації концепту АВІАПЕРЕЛІТ у сучасному англійському авіаційному рекламному дискурсі.

Ключові слова: рекламний слоган, комунікативно-прагматичні особливості, фрейм, концепт, авіапереліт.

Статья посвящена исследованию лингвопрагматического и семантико-когнитивного аспектов англоязычных текстов рекламных авиационных слоганов. На основе когнитивно-дискурсивного подхода установлена специфика актуализации концепта АВИАПЕРЕЛЁТ в современном английском авиационном рекламном дискурсе.

Ключевые слова: рекламный слоган, коммуникативно-прагматические особенности, фрейм, концепт, авиаперелёт.

This study presents a cognitive-discursive approach to exposing specificity of the concept FLIGHT as actualised in modern English aviation advertising discourse. The concept is viewed as a dynamic mental structure, a product of interaction, which reflects the understanding of the phenomenon of flight.

Structurally the concept FLIGHT is defined as the gestalt of the operandi modi, which include both the notional and evaluative content and are embodied in such manifestations of the concept as the logical notion, the commonsense notion, and the metaphoric image.

The article focuses on the overall analysis of the pragmarelevant language means conveying an evaluative meaning in the English-language commercial advertising text in view of its communicative-pragmatic purposes and cognitive bases. The article deals with the study of aviation advertising slogans as a specific type of communication. The communicative and pragmatic peculiarities of advertising aviation slogans have been found out. The ways to achieve the communicative and pragmatic aims of advertising slogans have been described.

It has been shown that the pragmatic bases of the actualization of evaluative semantics in advertising texts are the so called psychological presuppositions which are correlated with the pragmarelevant evaluative concepts underlying the advertising message and determining its evaluative content.

Representation of the aviation advertising discourse via frame modelling has helped to outline its structural and semantic parameters, as well as determine the elements of its lexical inventory. The article deals with the addressee-orientation of English aviation advertising discourse and elicits its communicative strategies and tactics.

Key words: advertising slogan, communicative, pragmatic peculiarities, concept, frame, flight.

Логіка розвитку сучасного мовознавства у дискурсивно-семіотичному напрямку обумовлює тлумачення дискурсу як мовленнєво-мисленнєвої діяльності людини у широкому розмаїтті соціокультурних контекстів [2; 3; 4; 5], що забезпечується оперативними поліфункціональними одиницями знання, які поєднують суспільний та індивідуальний досвід, – концептами.

Вивчення концептів з позицій антропоцентризму сприяє зосередженню уваги дослідників на явищах, що становлять невід'ємну частину життя як окремої людини, так і суспільства в цілому. Однак, незважаючи на постійно зростаючий інтерес до цієї проблеми, багато питань ще не вирішені з достатнім ступенем повноти і конкретності. Саме цим зумовлена актуальність нашого дослідження.

J. G. Wensveen, автор найбільш повної книги про менеджмент у сучасній авіації «Air transportation: a management perspective», розглядаючи роль авіагалузі в сучасному світі, робить висновок, що «авіаперевезення така ж невід'ємна частина життя як, наприклад, комп'ютер і телефон. І символи сучасної авіагалузі прямо відображають символи сучасного життя: швидкість, комфорт, безпека, економічна складова» [10, с. 25].

Актуальність роботи зумовлена зверненням до новітнього когнітивного напрямку лінгвістики, зокрема до аналізу мовного втілення структурованої репрезентації світу в мисленні людини – мовної картини світу. Картина світу становить суму значень і уявлень про світ, що впорядкована в інтегральну систему. Субстратом такої системи є ментальні утворення різних рівнів: образи, уявлення, схеми, поняття, фрейми, гештальти та інші ідеальні сутності різного ступеня складності й абстракції, що мають родову назву «концепт» [3]. Під концептом розуміють сукупність усіх знань про предмет, що включають як його суттєві, так і несуттєві ознаки; він виступає, з одного боку, як цілісна єдність, а з іншого боку – як система багатьох взаємозалежних властивостей і відносин [1; 3; 4; 5].

Об'єктом досліджень у когнітивній лінгвістиці є вербалізовані знання про світ, тобто концепти, в яких представлено суб'єктивний образ об'єктивної дійсності [5]. Вивчення вербалізованих знань відбувається за допомогою різних методик концептуального аналізу, який є логічним продовженням семантичного аналізу [5, с. 21]. Обидва види аналізу спрямовані на дослідження значення. Однак якщо для семантичного аналізу достатнім є виявлення семантичних компонентів, які